

Είναι χοντρός,

είναι λεπτός,

κοίτα κι αυτόν είναι κοντός ?

Αυτός είναι ο Ρατσισμός!!

Δεν μ' αρέσει να με θρίζουν.

Την καρδιά μου, μου ραγίζουν.

Και την κάνουν κομματάκια,

για τα μικρά μου ελαττωματάκια.

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Τις τελευταίες δεκαετίες το φαινόμενο του ρατσισμού είναι πολύ έντονο σε όλες τις ανθρώπινες κοινότητες. Τον συναντάμε στην καθημερινότητα μας και δυστυχώς δεν κάνουμε τίποτα για να σταματήσει να υπάρχει. Όλες οι κοινωνικές τάξεις έρχονται αντιμέτωπες με τον ρατσισμό.

Ρατσισμός μπορεί να υπάρξει στον εργασιακό χώρο, στον χώρο του σχολείου ακόμα και στους δρόμους όπου αδιάφοροι βλέπουμε να ενοχλούν λεκτικά ανθρώπους, πληγώνοντας τους. Οι ρατσιστές δεν έχουν καμία επίγνωση για τις επιπτώσεις του ψυχολογικού πολέμου που προκαλούν, ίσως επειδή δεν τον έχουν νιώσει.

Η λέξη ρατσισμός προέρχεται από την ιταλική λέξη *razza* (ράτσα) που σημαίνει φυλή. Ρατσισμός σημαίνει να διακρίνεις και να μεταχειρίζεσαι δυσμενώς έναν άνθρωπο λόγω εθνικότητας, φυλής ή θρησκευτικών πεποιθήσεων. Η δυσμενής μεταχείριση ξεκινά από την

αδικοιολόγητη αφαίρεση δικαιωμάτων και φτάνει ως την ωμή βία. Σε πολλές χώρες της Ευρώπης, ο ρατσισμός δεν οφείλεται σε ενέργειες του κράτους αλλά εκδηλώνεται από τη συμπεριφορά της κοινωνίας. Ο ρατσισμός αρχικά μπορεί να λειτουργήσει σε ατομικό επίπεδο, όταν ένα άτομο αρχίσει να αναπτύσσει στερεότυπες αντιλήψεις για τα μέλη μιας κοινωνικής ομάδας, απλά και μόνο γιατί αυτά τα άτομα ανήκουν στην ομάδα αυτή.

Αίτια που ωθούν τους ανθρώπους να διαμορφώνουν αυτά τα στερεότυπα είναι είτε πνευματικά που προέρχονται από την περιορισμένη γνώση η οποία εμποδίζει τη σωστή αξιολογική κρίση για τους άλλους, από την απλουστευτική τάση των ανθρώπων για κατηγοριοποιήσεις και κυρίως από την έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας. Μπορεί να είναι ηθικά που προέρχονται από την έλλειψη αρχών και αξιών, είτε ψυχολογικά που προέρχονται από την τάση των ανθρώπων να διατηρούν την αυτοεκτίμησή τους σε υψηλά επίπεδα. Γενικότερα, αίτια που προκαλούν το φαινόμενο του ρατσισμού είναι είτε κοινωνικά, είτε οικονομικά, είτε ψυχολογικά, είτε εθνικιστικά, είτε πολιτικά.

Η πλειονότητα των ανθρώπων που ζουν σε αναπτυγμένες χώρες έχουν την τάση να θεωρούν πως η φυλή τους είναι ανώτερη από τις υπόλοιπες.

Υπάρχουν πολλά και διαφορετικά είδη ρατσισμού, όπως ο κοινωνικός, που αφορά την εξωτερική εμφάνιση, την ηλικία, την οικονομική θέση, τους μετανάστες, τις θρησκευτικές μειονότητες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τους τοξικομανείς. Επίσης είναι ο θεσμικός, που αφορά τους ανθρώπους με διαφορετικό χρώμα επιδερμίδας και τέλος είναι ο φυλετικός ρατσισμός που αφορά τα άτομα τα οποία προέρχονται από τα θεωρητικά κατώτερα έθνη. Κατά τη γνώμη μου ο ρατσισμός δεν μπορεί να "Θεραπευτεί" αλλά να "Καταπολεμηθεί", από όλους εμάς που πιστεύουμε πως όλοι οι άνθρωποι έχουν τον ίδιο πρόγονο με αποτέλεσμα να έχουν τις ίδιες νοητικές και άλλες ικανότητες.

Έμεις εδώ θα ασχοληθούμε με τον ρατσισμό και την εξωτερική εμφάνιση.

Θα παραθέσουμε μερικά παραδείγματα .

«Τα πάχη μου, τα κάλλη μου» έλεγαν οι παλιότεροι που δεν μπορούσαν να προβλέψουν ότι τα τελευταία χρόνια αυτά ακριβώς τα «κάλλη» θα τους έκαναν θύματα ρατσιστικών διακρίσεων.

Πρόσφατα, η αεροπορική εταιρεία Ryanair, που γνωρίζει το παιχνίδι του marketing καλύτερα από οποιονδήποτε, κάνοντας έρευνα αγοράς έθεσε στους επισκέπτες της ιστοσελίδας της το εξής ερώτημα: «Να πληρώνουν οι υπέρβαροι ειδικό τέλος περιττών κιλών;». Το 40% απάντησε θετικά. Και μπορεί μεν η εταιρεία να αστειεύεται ή να θέλει

να βυθομετρήσει τα νερά προτού αποφασίσει την επιβολή του «επίναυλου υπέρβαρου... επιβάτη», αλλά η αλήθεια είναι, όπως φάνηκε από τις έως σήμερα ψήφους, ότι το κοινωνικό σύνολο είναι κατηγορηματικό: «Είναι χοντροί, διαφορετικοί, φταίνε και συνεπώς να πληρώσουν». Η κοινωνία χωρίζεται στους «φυσιολογικούς» και στους «άλλους», τους διαφορετικούς... τους χοντρούς.

Πέρυσι δημοσιεύθηκε στις ΗΠΑ, μελέτη του Πανεπιστημίου Γέιλ, που καταδεικνύει ότι οι διακρίσεις με βάση το σωματικό βάρος είναι καθημερινό φαινόμενο σε εργασιακούς χώρους και διαπροσωπικές σχέσεις. Είναι, μάλιστα, συχνότερες από αυτές που γίνονται με βάση την ηλικία και το φύλο. Επιπροσθέτως, επισημαίνουν οι ειδικοί, ο ρατσισμός κατά των υπέρβαρων είναι πλήρως αποδεκτός από το κοινωνικό σύνολο, επειδή η συντριπτική πλειοψηφία πιστεύει ότι ο παχύσαρκος φέρει πλήρως την ευθύνη για την κατάστασή του, ενώ ταυτόχρονα δεν έχει κάνει τρόπο ζωής τους ακρογωνιαίους λίθους του σημερινού πολιτισμού: Φιλοδοξία, σκληρή και διαρκής εργασία και αυτοπειθαρχία.

Η αλήθεια είναι ότι ο ρατσισμός κατά των παχύσαρκων δημιουργεί μία άλλη μάστιγα με βαρύτατο τίμημα για τις νεαρότερες ηλικίες και ιδιαίτερα τα κορίτσια. Η απαξίωση του υπέρβαρου ως αποτυχημένου, ανίκανου να προσαρμοστεί και να ακολουθήσει τις επιταγές της αισθητικής συνδέεται με την εμφάνιση νευρικής ανορεξίας που πολύ συχνά οδηγεί στον θάνατο. Η παχυσαρκία επιβαρύνει σημαντικά την ανθρώπινη υγεία. Όμως, η καλή υγεία επιβάλλει ισορροπία και μέτρο.

Δυστυχώς τα μοντέρνα πρότυπα είναι τοξικά. Κινηματογράφος, τηλεόραση, διαφήμιση και μόδα επιβάλλουν τη δική τους αισθητική δικτατορία. Λεπτός και εύρωστος ίσον επιτυχία και εισιτήριο σε μία απαστράπτουσα (και άρα ευτυχισμένη) ζωή. Πρέπει να υπάρχει χώρος και για το διαφορετικό. Όπως κάθε διάκριση και αυτή σε βάρος του παχύσαρκου είναι καταδικαστέα. Πράττει άριστα όποιος φροντίζει το σώμα του και την υγεία του. Αλλά κανείς δεν πρέπει να φορολογείται -ή μάλλον να τιμωρείται- για τις αδυναμίες ή τις επιλογές του... από τη Ryanair ή οποιονδήποτε άλλο.

Συνεχώς στις μέρες μας, γίνεται λόγος για τη σημασία της εμφάνισης και της ομορφιάς. Ο ρόλος της εξωτερικής μορφής διαφαίνεται σε όλες τις πτυχές της καθημερινότητάς μας. Όμορφες, καλοσχηματισμένες, αδύνατες φιγούρες προβάλλονται συνεχώς ως ευτυχείς και επιτυχημένες. Τι συμβαίνει λοιπόν με όλους τους υπόλοιπους; Όλους όσους απέχουν από τα πρότυπα που προβάλλονται και κατ'επέκταση είναι και επιθυμητά;

Όσο περίεργο και εάν ακούγεται, ρατσισμό δεν υφίστανται οι άνθρωποι μόνο λόγω του φύλου, της φυλής, της θρησκείας και του χρώματος του δέρματος. Στην εποχή μας, ρατσιστική αντιμετώπιση υφίστανται και όσοι διαφοροποιούνται από τα προβαλλόμενα πρότυπα σωματικής ομορφιάς. Άτομα χαμηλού αναστήματος, με σωματικές αναπηρίες ή με παραπανίσια κιλά υπόκεινται σε διαφορετική αντιμετώπιση.

Τα άτομα με υπερβάλλον βάρος, αποδεδειγμένα, βρίσκονται στο στόχαστρο ρατσιστικών πεποιθήσεων. Πληθώρα ερευνών, και σε ελληνικό έδαφος, καταδεικνύουν το γεγονός. Οι παχύσαρκοι έφηβοι έχουν λιγότερους φίλους, γίνονται αντικείμενο πειράγματος στο σχολικό περιβάλλον και είναι λιγότερο κοινωνικοί, ενώ ακόμη και μικρά παιδιά με περιττά κιλά, αντιμετωπίζονται διαφορετικά από τους συνομηλίκους τους.

Στον ελλαδικό χώρο τα δεδομένα είναι επίσης ανησυχητικά. Έρευνα που εκπονήθηκε από το πανεπιστήμιο Θεσσαλίας σε 1.861 παιδιά ηλικίας 10-11 ετών απέδειξε την έντονη προκατάληψη που υφίστανται τα παχύσαρκα ελληνόπουλα. Τα παιδιά κλήθηκαν να

επιλέξουν το πιο δημοφιλές παιδί ανάμεσα σε έξι κατηγορίες: σε ένα αδύνατο παιδί, ένα παχύσαρκο, ένα παιδί με πατερίτσες, ένα σε αναπηρικό αμαξίδιο, ένα χωρίς το αριστερό του χέρι και ένα με μία ουλή στο πρόσωπο.

Στη συνέχεια, κατέταξαν τις προτιμήσεις τους. Τα αποτελέσματα είναι συγκλονιστικά. Ποσοστό 56,4% των παιδιών κατέταξε το παχύσαρκο παιδί στη τελευταία ή προτελευταία θέση, ενώ ιδιαίτερα αυστηροί εμφανίστηκαν οι ίδιοι οι παχύσαρκοι μαθητές. Το 81,4% του συνόλου των μαθητών κατέταξε το αδύνατο παιδί στη θέση του «πιο δημοφιλούς».

Αντίστοιχα είναι και όσα συμβαίνουν στον κόσμο των ενηλίκων. Ακόμη και σε χώρες εξαιρετικά ανεπτυγμένες, όπως η Σουηδία, οι παχύσαρκοι νιώθουν παραγκωνισμένοι. Στους χώρους εργασίας, στις παροχές υγείας, άντρες και γυναίκες με περιττά κιλά -με τι γυναίκες να το βιώνουν εντονότερα- δηλώνουν ότι υφίστανται διαφορετική αντιμετώπιση. Φοιτητές της Ιατρικής που συμμετείχαν σε μελέτη χαρακτήρισαν τους παχύσαρκους ασθενείς τους ως «άσχημους», «τεμπέληδες» και «χαμηλής συμμόρφωσης ασθενείς».

Ανάλογα φαινόμενα εντοπίζονται και έναντι ατόμων με σωματικές αναπηρίες. Παρά το γεγονός ότι τα άτομα που δεν χαίρουν αρτιμέλειας προστατεύονται από το ελληνικό σύνταγμα (άρθρο 21, παράγραφοι 2 και 3), η Ελλάδα του 2013, δυστυχώς για όλους μας, δεν αντιμετωπίζει ισάξια όλα τα παιδιά της. Αρκεί μία βόλτα στους δρόμους της Αθήνας για να διαπιστώσει κανείς πως οι διαβάσεις αναπήρων είναι συνήθως «φρακαρισμένες» από κάποιο αυτοκίνητο, οι υλικοτεχνικές και κτηριακές υποδομές ακατάλληλες και η πρόσβαση στην «αυτονόητη για όλους» γνώση ιδιαίτερα δύσκολη.

Στη χώρα μας δεν έχουν γίνει μελέτες που να αξιολογούν τις παροχές στα άτομα αναπηρίας. Ερευνητές όμως στον Καναδά προσπάθησαν να αξιολογήσουν τις παροχές υγείας σε άτομα με ειδικές ανάγκες στη χώρα τους και τις έκριναν ανεπαρκείς.

Ο στιγματισμός λόγω σωματικών διαφορών δε σταματά εδώ. Άτομα χαμηλού αναστήματος υπόκεινται και αυτά σε διακρίσεις. Στην αγγλική γλώσσα ο όρος «heightism», ο οποίος χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά το 1971 από τον κοινωνιολόγο Saul Feldman, δηλώνει

τη ρατσιστική συμπεριφορά έναντι ατόμων χαμηλού αναστήματος.

Επιστήμονες στη Δανία, που μελέτησαν στοιχεία του βρετανικού υπουργείου Υγείας, κατέληξαν στο συμπέρασμα, πως οι πιο κοντοί άνδρες αναφέρουν χειρότερη σωματική και ψυχική υγεία σε σύγκριση με τους ψηλότερους ομόφυλούς τους. Σύμφωνα με το γαλλικό εθνικό ινστιτούτο στατιστικής και οικονομικών μελετών, άνδρας με ύψος 1,80 έχει 50% περισσότερες πιθανότητες να είναι παντρεμένος ή να έχει μακροχρόνια σχέση σε σύγκριση με έναν άντρα ύψους 1,64.

Κι έρχονται τώρα οι γονείς της Βρετανίας να καταγγείλουν τους υπεύθυνους του παιδικού καναλιού CBeebies, το οποίο ανήκει στο BBC, επειδή η παρουσιάστρια Cerrie Burnell ενός παιδικού σόου τρομάζει τα παιδιά.

Με ποιον τρόπο; Επειδή γεννήθηκε με ένα χέρι. Αρχισαν οι γονείς να στέλνουν επιστολές και να καταγγέλλουν το κανάλι πώς άφησαν μια ανάπηρη κοπέλα να παρουσιάζει παιδικό σόου. Με τη δικαιολογία ότι τα παιδιά τους τρομάζουν, κλαίνει και δεν μπορούν να παρακολουθήσουν το αγαπημένο τους σόου.

Ενας πατέρας μάλιστα λέει ότι η πολυαγαπημένη του κόρη τρομάζει όταν βλέπει την παρουσιάστρια με το ένα χέρι κι από την τρομάρα της βλέπει εφιάλτες.

Ενας άλλος πάλι ρωτάει: «Είναι δική μου ιδέα ή υπάρχουν κι άλλοι που πιστεύουν ότι η νεαρή παρουσιάστρια τρομάζει τα παιδιά με την αναπηρία της;».

Εμείς αυτό που λέμε είναι ότι οι καταγγελίες που κατατέθηκαν στο κανάλι αποδεικνύουν τον ρατσισμό που επικρατεί στη Βρετανία.

Κι εμείς οι μη σκεπτόμενοι αναρωτιόμαστε για ακόμη μια φορά εάν κανείς από όλους τους γονείς που έσπευσαν να καταγγείλουν το κανάλι, το οποίο έδωσε μια σημαντική ευκαιρία στην παρουσιάστρια να ακολουθήσει το όνειρό της, έκατσε να εξηγήσει στο παιδί του ότι η ζωή δεν φέρεται απλόχερα σε όλους τους ανθρώπους και ότι ανεξαρτήτως αναπηρίας, χρώματος και θρησκείας όλοι οι άνθρωποι έχουν τα ίδια δικαιώματα; Μάλλον όχι...

«Μέλαινά ειμί καί καλή»: ο εμβληματικός αυτός στίχος από το ωραιότερο, ίσως, ερωτικό ποίημα της Παλαιάς Διαθήκης, δηλαδή το Άσμα Ασμάτων, έχει αποδοθεί κατά καιρούς ως «είμαι όμορφη αλλά μαύρη», κατά τρόπο, δηλαδή που δημιουργεί προκατάληψη για το μαύρο χρώμα δέρματος. Σύμφωνα με τη ρατσιστική ιδεολογία της 'χρωμάτωσης' (colorism), το μαύρο χρώμα της επιδερμίδας θεωρήθηκε ότι συνδηλώνει τη ρυπαρότητα, τη φυσική και κοινωνική κατωτερότητα, ενώ αντίθετα το λευκό προβλήθηκε στερεοτυπικά ως το κυρίαρχο πρότυπο ομορφιάς και συνδέθηκε με τις έννοιες της φυσικής υπεροχής και της εξουσίας.

Τα άτομα με αναπηρία αντιμετωπίζουν πολλά και σοβαρά προβλήματα ένα από αυτά είναι και ο ρατσισμός

Οι αρχαίοι Εβραίοι θεωρούσαν την ασθένεια και τα σωματικά ελαττώματα ένδειξη αμαρτίας. Μελέτες σωματικών και νοητικών διαφορών έχουν καταγραφεί από το 384 π.Χ. όταν ο Αριστοτέλης και αργότερα ο Διογένης, ο Ιπποκράτης και ο Γαληνός, προσπαθούν να δώσουν κάποια ερμηνεία σε παρεκκλίσεις σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης. Στην Αφρικανική ήπειρο, οι Μασάι θανάτωναν όσα παιδιά γεννιόντουσαν με κάποιο μειονέκτημα, ενώ στη φυλή Αζάντ, τα αγαπούσαν και τα προστάτευαν.

Στο μεσαίωνα πίστευαν ότι οι άνθρωποι με κάποιες διανοητικές ή σωματικές ατέλειες είχαν καταληφθεί από το διάβολο και γι' αυτό τους έκαιγαν. Στην Αναγέννηση, τους θεωρούσαν άτυχους και τους περιέθαλπαν σε ιδρύματα. Στη σύγχρονη κοινωνία τα 2/3 του πλανήτη δεν παρέχουν ιδιαίτερα ιατρικά ή εκπαιδευτικά μέσα στους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες. Ακόμη και ο επιστημονικός κόσμος εξακολουθεί να τους χαρακτηρίζει και να τους διαχωρίζει σωματικά, εκπαιδευτικά και συναισθηματικά από τον υπόλοιπο πληθυσμό, ενώ η κοινή γνώμη έχει παραμείνει μυστηριωδών κολλημένη σε προκαταλήψεις

Οι άνθρωποι με αναπηρία αποτελούν το 13% του πληθυσμού και συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία. Οι συνάνθρωποί μας που πάσχουν από σωματικές αναπηρίες, από τύφλωση, από διαβήτη, από προβλήματα ακοής, από άσθμα, από δυσλεξία, από σύνδρομο ντάουν, από αυτισμό καθώς και τα άτομα που έχουν κάποιο επίπεδο νοητικής καθυστέρησης περιλαμβάνονται στα άτομα με αναπηρία. Οι συμπολίτες μας με αναπηρία νιώθουν την ανάγκη για κοινωνικοποίηση όπως όλοι μας! Οφείλουμε συλλογικά να τους ενισχύουμε, να τους στηρίζουμε αλλά σε καμία περίπτωση να τους λυπόμαστε. Τους ανθρώπους αυτούς πρέπει να τους κοιτάζουμε στα

μάτια σαν ισότιμα μέλη της κοινωνίας και όχι να τους περιφρονούμε. Η ανεργία σε συνδυασμό με τον κοινωνικό αποκλεισμό και την ελλιπή εκπαιδευτική κατάρτιση οδηγούν τους ανθρώπους με αναπηρία σε φτώχεια και περιθωριοποίηση.

Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει σύνηθες φαινόμενο ο διαχωρισμός διάφορων κοινωνικών ομάδων, οι διακρίσεις και οι προκαταλήψεις. Δυστυχώς, το φαινόμενο αυτό εντοπίζεται σε μεγάλο βαθμό και στη χώρα μας. Πολλά άτομα λόγω της διαφορετικότητάς που έχουν σε εθνικό, φυλετικό ή θρησκευτικό επίπεδο είτε λόγω προβλημάτων υγείας (άτομα με αναπηρία), αντιμετωπίζουν άδικη συμπεριφορά στον τομέα της εκπαίδευσης, στην επαγγελματική και κοινωνική τους συμβίωση. Μια τέτοια ομάδα, όπως προαναφέρθηκε, είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Στη κοινωνική τους ζωή τα άτομα αυτά αντιμετωπίζουν καθημερινά τον παραγκωνισμό και την απομόνωση από τα άλλα απολύτως υγιή άτομα. Πέφτουν θύματα προκαταλήψεων λόγω κάποιας σωματικής αναπηρίας για την οποία δεν φέρουν ουσιαστικά καμία απολύτως ευθύνη, αφού είτε την έχουν κληρονομήσει είτε είχαν κάποιο ατύχημα. Και από τη στιγμή που εμείς αδιαφορούμε καταπατείται το δικαίωμά τους στην κοινωνική προστασία.

Ένας άλλος τομέας που παρατηρούνται μεροληπτικές συμπεριφορές σε βάρος των ατόμων αυτών είναι ο επαγγελματικός. Πολλοί εργοδότες, λοιπόν, απορρίπτουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες στην ανάληψη εργασίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα άτομα με ειδικές ανάγκες να είναι η κοινωνική ομάδα με τον υψηλότερο δείκτη ανεργίας και με το χαμηλότερο εισόδημα. Ακόμα, διακρίσεις παρατηρούνται και στον εκπαιδευτικό τομέα. Τα σχολεία στερούν τα παιδιά από τη συμμετοχή τους σε διάφορες σχολικές δραστηριότητες και τη χρήση εργαστηριακών υποδομών οι οποίες μπορεί να βρίσκονται στο δεύτερο όροφο και όχι στο ισόγειο. Παρόλα αυτά ορισμένοι καθηγητές αρκετά συχνά παραγκωνίζουν τέτοια παιδιά επειδή χρειάζονται ειδικότερη μεταχείριση και ασχολούνται με τα υπόλοιπα στερώνοντας τους έτσι το δικαίωμα στην ισότιμη εκπαίδευση και συμμετοχή στην κοινωνία της πληροφορίας. Από τη στιγμή που το εισόδημά τους απαγορεύει τις περισσότερες φορές την αγορά ειδικού οχήματος, πρέπει να χρησιμοποιούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Δυστυχώς, όμως, και εδώ οι ειδικές θέσεις για άτομα με αναπηρία είναι ελάχιστες και συχνά κατειλημμένες από άλλους. Ακόμα, όμως, και όταν αγοράζουν κάποιο αυτοκίνητο ή ασυνείδητη συμπεριφορά οδηγών, που σταθμεύουν τα αυτοκίνητά τους στις ειδικές για ανάπηρους θέσεις ή πάνω στις ράμπες που υπάρχουν στα πεζοδρόμια (ελάχιστες και αυτές), κάνουν πολύ δύσκολη τη μετακίνησή τους. Οι περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες και νοσοκομεία στεγάζονται σε κτίρια στα οποία δεν υπάρχουν οι προαναφερθείσες υποδομές δυσκολεύοντας την πρόσβαση εκεί από τα Α.Μ.Ε.Α. Έτσι, για άλλη μια φορά καταπατείται το δικαίωμα των αναπήρων στην εύκολη μετακίνηση και ισότιμη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Η αποξένωση και η ανωνυμία της ζωής στις πόλεις ευνοούν την εμφάνιση φαινομένων κοινωνικής νοσηρότητας όπως ο ρατσισμός, γιατί δεν υπάρχει κοινωνική συνείδηση και αλληλοσεβασμός. Από τα πιο σημαντικά είναι η αδικία και η ανισότητα, φαινόμενα που σήμερα γνωρίζουν έξαρση, δημιουργούν εντάσεις και αντιδράσεις εντείνοντας τον κοινωνικό ρατσισμό. Όλα τα παραπάνω φαινόμενα είναι λυπηρά και γι' αυτό πρέπει να βρεθούν λύσεις στο μείζον αυτό θέμα των προκαταλήψεων εναντίον των Α.Μ.Ε.Α. Οι τρόποι αντιμετώπισης αυτού του είδους ρατσισμού εξαρτάται από πολλούς παράγοντες.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ:

Εκδηλώσεις ρατσισμού συναντούμε στην αρχαιότητα με το διαχωρισμό των ανθρώπων σε ελεύθερους και δούλους. Ο ρατσισμός αργότερα κυριάρχησε ως ιδεολογία και χαρακτήρισε ολόκληρες εποχές στη μακραίωνη ιστορία του ανθρώπου (αποικιοκρατία – ναζιστική Γερμανία).

Σήμερα, ο ρατσισμός έρχεται να ενισχύσει το γενικότερο κλίμα των αντιθέσεων και συγκρούσεων που κυριαρχεί στις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων.

Ο κοινωνικός ρατσισμός, η ιδιότυπη αυτή μορφή φανατισμού, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που καλείται ν' αντιμετωπίσει ο σημερινός άνθρωπος σε παγκόσμιο επίπεδο

ΑΙΤΙΑ:

1. Ένα από τα σημαντικότερα αίτια, που καλλιεργεί και θρέφει το φαινόμενο του ρατσισμού, είναι το χαμηλό πνευματικό και μορφωτικό επίπεδο πολλών ανθρώπων. Η πνευματική ρηχότητα εμποδίζει τον άνθρωπο να προσεγγίσει ηθικά και συναισθηματικά τους συνανθρώπους του μέσα από τις αρχές του ανθρωπισμού και ενισχύει την ανισότητα και την κυριαρχία του ισχυρού.
2. Οι προκαταλήψεις απέναντι σε ομάδες ανθρώπων ενισχύουν την ιδεολογία του ρατσισμού. Οι προκαταλήψεις αυτές εξαρτώνται από το πνευματικό επίπεδο των ατόμων.
3. Πολλές μορφές κοινωνικού ρατσισμού οφείλονται σε οικονομικά συμφέροντα. Γι' αυτό το λόγο καλλιεργείται ένα κλίμα εχθρικό εναντίον ατόμων ή ομάδων, με σκοπό να επιτευχθεί ο παραγκωνισμός τους από την κοινωνική και οικονομική ζωή.
4. Στη σημερινή εποχή οι ανταγωνιστικές τάσεις χαρακτηρίζουν τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων και πολύ συχνά οδηγούν στη ζήλια, στο μίσος, γεγονός που βοηθά στην υιοθέτηση ρατσιστικών αντιλήψεων.
5. Η δημιουργία συμπλεγμάτων κατωτερότητας ή ανωτερότητας αποτελεί μια άλλη σημαντική αιτία ρατσισμού. Ορισμένοι άνθρωποι, προσπαθώντας να καλύψουν δικές τους ατέλειες και ελαττώματα, που οφείλονται στην ασταθή προσωπικότητά τους, υποβιβάζουν τους άλλους για να υπερυψωθούν οι ίδιοι.
6. Η έλλειψη σεβασμού μεταξύ των ανθρώπων και γενικά καλλιέργειας των ανθρωπιστικών αξιών, ενισχύει τον κοινωνικό ρατσισμό.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ:

1. Παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις ατομικές ελευθερίες που υποστήριξαν όλα τα φωτισμένα πνεύματα της ιστορίας. Με αυτόν τον τρόπο προσβάλλει την ανθρώπινη προσωπικότητα.
2. Περιθωριοποιούνται άτομα και ομάδες, με αποτέλεσμα να χάνει η κοινωνία ένα ιδιαίτερα σημαντικό και πολλές φορές ικανό δυναμικό, που θα μπορούσε να συμβάλλει στην ανάπτυξη και ευημερία.
3. Επικρατεί αναξιοκρατία, κοινωνικές ανισότητες, διχόνοια, φαινόμενα που δυναμιτίζουν την εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας (απώλεια κοινωνικής συνοχής, ομαλότητας).
4. Ξεσπούν συγκρούσεις, εκδηλώνονται ταραχές, κυριαρχεί η βία,

που «πληγώνει» την έννοια και την αξία του πολιτισμένου ανθρώπου.

5. Διευρύνεται το χάσμα μεταξύ των πλουσίων και φτωχών.

Δημιουργεί άθλιες συνθήκες διαβίωσης, και οδηγεί στην ανεργία και το χαμηλό βιοτικό επίπεδο, ένα, μεγάλο τμήμα του πληθυσμού. Έτσι πολλοί ωθούνται στην εγκληματικότητα και τα ναρκωτικά. Οι άνθρωποι χωρίζονται σε τάξεις «ισχυρών» και «αδυνάτων», «ανωτέρων» και κατωτέρων ανθρώπων.

6. Συντελεί στην εκμετάλλευση και την υποδούλωση των ανθρώπων και των λαών.

7. Δημιουργεί «χωριστή συμβίωση» (Απαρτχάιντ) των κατοίκων ενός κράτους.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ:

1. Οι γονείς στο στενό περιβάλλον της οικογένειας πρέπει να διαποτίζουν τα παιδιά τους με ανθρωπιστικές αρχές. Έτσι, το άτομο από τη νεαρή ηλικία θα μαθαίνει να σέβεται το συνάνθρωπό του σαν ύπαρξη και σαν προσωπικότητα.

2. Η ανθρωπιστική παιδεία είναι δυνατό να συμβάλλει στη στενότερη επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των ανθρώπων ανεξαρτήτου χρώματος, φύλου, καταγωγής, επαγγέλματος. Η πνευματική καλλιέργεια θα μας απομακρύνει από το φανατισμό και τις προκαταλήψεις, βοηθώντας στο να επανατοποθετήσουμε σε σωστότερες και δικαιότερες βάσεις τις σχέσεις με τους συνανθρώπους μας (συνειδητοποίηση της αξίας άνθρωπος).

3. Απαιτείται η ενεργοποίηση των πνευματικών ανθρώπων, ώστε να αγωνιστούν για την κατάργηση των φυλετικών διακρίσεων, στις χώρες που υπάρχουν.

4. Θα πρέπει να υπάρξει επίσης μια δικαιότερη κοινωνική πολιτική, που δε θα κάνει καμιά διάκριση μεταξύ των ανθρώπων, αλλά θα παρέχει σε όλους ίσες ευκαιρίες στον τομέα της απασχόλησης, της εφαρμογής των νόμων και γενικά σε κάθε εκδήλωση της ανθρωπίνης δραστηριότητας που καθορίζεται από τις σχέσεις κράτους – πολίτη.

5. Ευαισθητοποίηση όλων των κρατών σε παγκόσμια κλίμακα πάνω σε θέματα σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (μειονότητες).

6. Υλική και ηθική βοήθεια στους λαούς που καταπιέζονται από το ρατσισμό.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Επιβάλλεται, κυρίως στη σημερινή εποχή, οι προσπάθειες για έναν κόσμο δικαιότερο, πιο πολιτισμένο, να είναι συνεχείς. Και για την πραγματοποίηση αυτού του σκοπού θα πρέπει να εργαστούμε όλοι σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο. Μόνο, λοιπόν, με την εξάλειψη κάθε είδους διάκρισης θα μπορέσει να παγιωθεί η ειρήνη, η συνεργασία και η γόνιμη επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων.

ΠΗΓΕΣ

Η δικτατορία της αισθητικής

(http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_world_2_22/04/2009_311766)

Τα παχύσαρκα παιδιά μπαίνουν στο περιθώριο από τους συμμαθητές τους

(<http://www.inout.gr/showthread.php?t=60842>)

Bullying

(http://2gym-zefyr.att.sch.gr/Portal/index.php?option=com_content&view=article&id=494:bullying&catid=1:latest-news&Itemid=63)

Ρατσισμός τηλεθεατών κατά μονόχειρα στη Βρετανία (

Η δικτατορία της αισθητικής

(http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_world_2_22/04/2009_311766)

<http://www.newsbeast.gr/health/arthro/511496/o-ratsismos-tis-emfanisis/>

<http://antiracismreport.wordpress.com/2014/01/13/%>

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ:

Αγραπίδη Νικόλ

Αρκουλής Γιάννης

Αρκουλή Νεφέλη

Θεοδωρίδης Μάριος

Κετσέας Σταύρος